

Előfizetési ár:

Postán küldve

Egész évre 32.—
Fél „ 15.—
Negyed „ 8.—
Egy óra 3.—
Egy szám 10 fill.

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár:

Házhoz hordva:

Egész évre 32.—
Fél „ 15.—
Negyed „ 8.—
Egy óra 3.—
Egy szám 10 fill.

Szerkesztőség:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. sz., em.

Alapította: Bartha Miklós.

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák F.-utca 35. Telefon 9.

Oláhországban nyomulunk előre

Közeledünk az Alsó-Duna felé. — Kisebb harcok az Erdős Kárpátokban. — Támadnak a franciák. — Az olasz harctéren nincs jelentős esemény

Az oláhországi harctéri eseményekről a hivatalos jelentések így szólnak:

Az utóbbi nap részharcaiban több mint ezer orosz és román szállítottunk be és sok járművet, nagyjából élelmiszerekkel megrakva, zsákmányoltunk. Északdobrudzsában az ellenség két kiépített álláson keresztül folytatta visszavonulását észak felé. Hadseregünk az Alsó-Duna felé nyomul előre.

LUDENDORFF.

Északoláhországban a helyzet általánosságban változatlan. A két utóbbi nap alatt körülbelül 1000 foglyot szállítottunk be és sok járművet zsákmányoltunk.

Az orosz fronton a Naroc tótól délre és a tarnopol-zlocowi vasut-

vonaltól délre a tűzérési tevékenység időnkint fokozódott.

A Gutin Tomnateken, az Erdős-Kárpátokban orosz járőröket, a valeaputnai országut mentén egy orosz zászlóalj támadásait vertük vissza.

A francia hadszíntéren a Somme mindkét partján az ágyú és aknavető tüzelés átmenetileg élénkebb lett. Reimstől északnyugatra és északra visszautztünk francia osztagokat, amelyek erős tűzérési előkészítés után, árkaik ellen előrenyomultak.

A Maas keleti partján a tűzérési harc délután fokozódott. A franciák megtámadták a Fosses-erdőt. Az állásaink előtt fekvő Chambrette-major közelharc után kezünkön maradt. A támadási hárévonat minden más helyén visszavertük őket.

Francia tábornok a békéről

Bernből jelentik: Malleterre tábornok írja a Tempsben: Minél több győzelmet aratnak a németek, annál többet kezdenek beszélni a békéről? És milyen béke lenne ez? A szövetségesek két évnél több, hogy folytatják ezt az óriási küzdelmet és minden erőfeszítésük el lenne vesztve, annyi vér hiába kiontva. Mert ha nem is lenne győztes és legyőzött, mint ahogy azt most egyesek hangoztatják és ha Németország vissza is adná meghódított területeit — ami még egyáltalában nem bizonyos, — azokat a meghódított országokat, melyeket jogos földtársaik tart, nem lennének-e a szövetségesek mégis legyőzve? Teljesen meglennének győngyítve veszteségeik és romjaik által és a legszörnyűbb katonai és gazdasági rezsimek kellene alávetni magukat, míg ellenben Németország sokkal hamarabb nyerné vissza régi erejét, mivel sokkal kevesebb helyreállításra lenne szüksége és így jobb körülmények között újra kezdhethetné világuralmának felállítását. Mert ha Németország még korai békét is kötne, megtartaná magának az általa megalapított Mittel-Európa állam minden előnyeivel a Kelet felé. Lehetséges, hogy igazán vannak szövetségeseinél és nálunk oly emberek, kik szembe mernek nézni a háború ily kimenetelével és nyilvánosan hangoztatják a kormányok és nagy tömeg előtt, hogy meg kell indítani a békealkudozásokat?

Az entente együttesen fogja megadni a választ békeajánlatunkra

Lloyd George angol miniszterelnök az angol képviselőházban tegnap a következőleg nyilatkozott békeajánlatunkról:

Válaszunkat a német javaslatokra szövetségeseinkkel való egyértelműséggel fogjuk megadni. Mindenki, aki a háborút könnyelműen megakarná hosszabbítani, ezért a bűnéért magára háritná a felelősséget, és mindenki, aki a harcot feladná anélkül, hogy a célt elértük volna, személyesen volna felelős ezért a bűnéért. A német birodalmi kancellár javaslatának elfogadása azt jelentené, hogy fejünket hurokba tennők. Elég-tétel nélkül a béke lehetetlen.

— A szövetségesek azért mentek bele a háborúba, hogy Európát a porosz katonai kaszt megrohanásától megvédelmezzék. Ra-

gaszkodniok kell a teljes értékű garanciákhoz, amelyekkel elérhetik, hogy a kaszt Európa békéjét többé meg ne zavarhassa. Inkább bizunk rendíthetetlen seregeinkben, mint a megszegett szóban. A szövetségesek rövidesen formálisan válaszolnak.

— Romániával goromba hiba, szerencsétlenség történt, amely legrosszabb esetben meghosszabbítja a háborút. A román helyzet megrosszabbodásának megállítására erőeszközökhöz nyultunk. Anglia elhatározta, hogy Görögországban elismeri Venizelos kormányát.

— Meggyőződésből mondja, hogy a végső győzelem a szövetségeseké, hogyha a nemzeteket ugyanazon szellem hatja át, mint a katonákat a fronton.

A koronázás előkészületei

Budapesten lázasan folynak az előkészületi munkák a koronázásra. Budán a Szentháromság-tér házáit emeletmagasságig, a tribünöket pedig zöld, gobelinszerű festéssel ékesítik. Címerek foglalnak helyet a festések mezőnyeiben, a nemzet, az uralkodóház és az országzászlók címerei. A Pázmány- és Országház-utcák torkolatánál diszkaput emelnek. A Tárnok-utcát diszszoszlopok szegélyezik. A Disztér és Tárnok-utca egymásba torkolásánál két magas diszszoszlop fölött a magyar szent koronát tartó angyalcsoportok lesznek láthatók. Külön feldíszítetnek minden középületet és magánházat.

A Mátyás-templom külső és belső díszítését Lechner Jenő dr. építőművészre bízták. A bejárat elé négyoszlopos tetőzetet emelnek. A templom oldalfalai mellett kétoldalt tribünöket állítanak fel, amelyeken a főrendek, a Ház tagjai és a törvényhatóságok foglalnak helyet. A szentély előtt baldachin emelkedik, alatta a koronázatlan király és királyné trónusai. Baloldalt karosszékek és emelvény. A szentélyben baloldalt a már koronázott király és királyné trónusai. Az oltár fölé bíborvörös bársonykunsátor borul. Nagy, kör alakú csillárok világítják a templom hajóit és az oszlopokat.

A Szentgyörgy-téri nagytribün 1300 néző számára szolgál. A Disztéren kétoldalt kisebb tribünök állanak, melyeken egyenként 130 néző fér el. A honvédszobornál és a Balta-köz elején a főváros épített tribün. A primási telken egy 2600 személyes és egy 140 személyes tribün áll. Az összes tribünök fedettek.

Giolitti hívei a béke mellett

Genf-ből jelentik: A Popolo d'Italia heves támadást intéz a giolittisták ellen, mert ezek a kamara folyosóin tüntetőleg üdvözölték a békét követelő szociálista szónokokat.

Oláhország helyzete

Oláhország helyzete egészen vigasztalan. A román kormány a király elnöklése alatt tartott koronatanácsban elhatározta, hogy Jassiból átköltözködik Oroszországba. A király Angliába hurcolkodik. Magyarázat: Brailát és Galacot teljesen kiűritették.

az ismert orvostanár. A 3800 holdas birtok most harmadszor cserél gazdát. Eszterházy gróftól megvette annak idején Ferraris festő, később a Strasser testvérek lettek a tulajdonosok, most pedig a híres birtoknok báró Hercel Manó lett a gazdája. Hír szerint a professzor a birtok holdjáért 800 koronát fizetett.

— **Szabadon bocsátották.** Budapesti lapok írják: Emlékezetes az az eset, amikor — november 6-án — Lévai Páltól, a Kereskedelmi Bank Rákóczi-uli fiókjának tisztviselőjétől és Vantulek János szolgától egy ügyes szélhámos a Fürdő-utcában kicsalt egy pénzes táskát, melyben negyvenkét darab ezresbankó és hadikölcsönkötvények voltak. A nyomozás során a rendőrség gyanuba vette Lévait, hogy a lopáshoz neki is köze van s a fiatal tisztviselőt letartóztatta. Tegnap délben a vizsgálati fogságból Lévai Pált magához hívatta a vizsgálóbíró és közölte vele, hogy miután nincs bizonyíték, mely a Lévai elleni gyanút megerősítené, őt szabadlábra helyezi. Lévai Pál az edes anyjával hagyta el a törvénytörést épületét és szabadlábra helyezéséről táviratilag értesítették a katonai szolgálatot teljesítő édesapját. Lévai Pál, mint elmondotta, a vizsgálati fogságban azzal töltötte idejét, hogy gimnáziumi érettségijéhez a különböző tantervi anyagokat tanulja.

Cukor helyett sacharin. A cukorellátás nehézségeire való tekintettel Debrecen város azzal a kérelemmel fordult a kormányhoz, hogy engedje meg a sacharin árusítását. A város feliratát hozzájárulás céljából az összes törvényhatóságoknak megküldötte, amelyek közül Nagyvárad törvényhatósága foglalkozott legutóbbi ülésén ezzel az átirattal és a nagy cukorhiányra, nemkülönben a sacharin ártalmatlan voltára való hivatkozással elhatározta, hogy csatlakozik a felirathoz.

— **A teakirály reklámírójke.** Thomas Johnstone Lipton, a világ legnagyobb teakereskedője a „Strand Magazine”-ban írja meg a visszaemlékezéseit. Nagy hírneve megalapításának jó részét az ügyes reklámnak köszönheti. „Örökké azon törtem a fejemet, hogy módot találjak ki feltűnést kelteni. Először nagy reklámképekkel töltöttem meg kirakataimat, később, mikor már nagygyánnőt az üzletem, szerződöttem egy léghajóst, kinek a ballónból 10,000 táviratot kellett ledobálnia a földre. Az első husz embernek, ki a távirattal nálam jelentkezett, díjakat adtam és óriási feltűnést keltettem, mert üzletembe a város minden részéből valóságos néparadat indult meg. Egy ideig élelmiszerekkel kereskedtem, de miután láttam, hogy a teával lehet üzletet csinálni, rávettem magam csak teára és 1889-ben 20,000 láda teát vásároltam össze. Furfangos reklámról gondoskodtam és Glasgow utcáin minden nap zenészóval végigvonult 50 társzékéből álló karavánom. Így vezettem be magamat és a siker nem maradt el.” Az ilyen ügyes reklámhoz még egy példával szolgál Lipton. Egy ízben maga Lipton Ceylonból jövet utban volt nagy tearakománnyával. Nagy vihar keletkezett s kénytelen volt a tea egy részét a tengerbe dobni. „De nem husultam el. Azt remélve, hogy ez a veszteség is hasznot hozhat még nekem, ecsetet fogtam és nagy betűkkel rámozdítottam: „Igyunk csak Lipton-teát”. Később halottam, hogy a ládákat a tenger sok mérföldnyi messzeségben partra vetelte és ott kíváncsiságot és feltűnést keltettek és így járultak hozzá a teám terjesztéséhez.”

— **Zavargások a béke miatt Finnországban.** Berlinből jelentik tudósítónk: A Vossische Zeitung stockholmi levelezője jelenteti Haparandából: Északi Finnországban a lakosság véres összeütközésbe keveredett a katonasággal, amire, úgy látszik, a béke kérdése szolgáltatott okot. Titkos rendőrségnek tudomására jutott, hogy nagyszabású népgyűlést hívtak össze a háború folytatása ellen, mire rendőrséget és katonaságot küldtek ki, hogy a népgyűlést megakadályozza.

A tömeg nem engedelmeskedett a rendőrség felszólításának, mire a rendőrség és később a katonaság fegyverét használta. Rendes utcai harc fejlődött ki és halottak, valamint sebesültek nagy számmal maradtak a harc-téren. A tömeg végre is megfutamtotta a katonaságot. Uleaborgban, ahol ugyanilyen természetű agitáció miatt szintén megzavarták a rendet, gyalogságot és kozákokat küldtek, hogy a rendet helyreállítsák.

LEGUJABB

Az „Ellenzék” távirat-telefon- és expressz-tudósításai.

Képviselőház

Budapest, dec. 20.

Nagy érdeklődés nyilvánult ma a képviselőház ülése iránt, mert napirenden a nádorhelyettes választás volt. A munkapárti képviselőket táviratilag rendelték a szavazásra, hogy Tiszának mentől nagyobb többséget biztosítsanak.

Az ülés előtt a folyosókon igen élénk élet uralkodott. Az ellenzéki oldalon megbotránkozva tárgyalták Tisza göresös ragaszkodását a nádor helyettesi álláshoz.

Az ülésen Szász Károly emlekkölt, aki azt tizenegy óra után nyitotta meg.

Az elnöki előterjesztések után rátértek a választásra.

Százhárom szavazat esett József főhercegre, 210 Tiszára.

Mikor az elnök kihirdette a választás eredményét, az ellenzék pfujkiáltásokban tört ki.

Megbukott a Spitzmüller kabinet is

Budapest, dec. 20.

Bécsből jelentik: Mielőtt jóformán megszületett volna az új osztrák Spitzmüller kabinet, megbukott. Spitzmüller utódként Clam Martinetzet emlegetik.

Lloyd George nyilatkozatáról

Budapest, dec. 20.

Bécsből jelentik, hogy ott Lloyd George nyilatkozatát optimisztikusan ítélik meg. Az elégtétel emlegetésével, nem zárkózik mereven el a béketárgyalásoktól. Bécsben ezt jó jelnek tekintik.

Hátrálnak az oroszok Dobrudzsában

Budapest, dec. 20.

Dobrudzsában a bolgár és török csapatok mindenütt hátrálásra kényszerítik az oroszokat. Az oroszok Telea felé szorúlnak.

Csapatunk Braila felé nyomulnak

Budapest, dec. 20.

Szófiából jelentik, hogy a négyes-szövetség csapatai Braila felé nyomulnak. Az oláh ellenállás alig érezhető.

Esik a hó Verdunnél

Budapest, dec. 20.

Genfből jelentik: Verdunnál megkezdődött a hóesés, mely hóviharrá fejlődik. A csapatok ellátása és a sebesültek szállítása hihetetlen nehéz.

Miért buktak meg az angol miniszterek?

Budapest, dec. 20.

Amsterdamból jelentik: Grey, Balfour, Landsdowne, Asquith stb. angol miniszterek az utolsó kormánytanácscon a béke mellett voltak. Ezért buktak meg.

Az oláh hadsereg válságos helyzete

Budapest, dec. 20.

Luganoból jelentik: A Corriere-nek jelentik Párisból: Az oláh hadsereg száz kilométerre összezsúfolva válságos helyzetbe kerültek. Ha az ellenségnek sikerülne áttörni a moldvai frontot, a helyzet kétségbeejtővé válna.

„Németországot nem lehet legyűrni”

Budapest, dec. 20.

Amsterdamból jelentik: A Times jelenti Washingtonból: A békejavaslatról való fejtegetések az amerikai sajtóban főleg két szempont körül forognak. Az egyik az undor a háborúnak végsőig való esetleges folytatásától, a másik az az erősen elterjedt felfogás, hogy a szövetségesek Németországot nem fogják legyűrhetni. A német ügynökök mindent lehetőt megtesznek, hogy terjesszék azt a felfogást, amely szerint a német nép abban az esetben, ha a szövetségesek a háborút folytatják, kétségbeesett védelemre kényszerülnek és hogy a háború a végtelenségig fog tartani, sőt valószínűleg Amerika is előbb-utóbb bele fog sodródni a harcba.

Békerőpiratok

Budapest, dec. 20.

Hágából jelentik: Párisból jelentik: Több lap jelentése szerint Párisban sok embert letartóztattak béke követelő röpirat osztogatása miatt.

Hol állanak meg az oláh seregek?

Budapest, dec. 20.

Genfből jelentik: Repington ezredes írja a Times-ben: Hogy a román seregek a Szerethez, a Pruth — Duna-vonalhoz vagy a Dnyeszterhez fognak-e visszavonulni és hogy egyáltalában még támadóan léphetnek-e fel, most kizáróan az oroszoktól függ, mert egyedül ők fogják most már vezetni a romániai hadjáratot.

Behívják a 17 éves olaszokat

Budapest, dec. 20.

Luganoból jelentik: Az 1898-as évfolyambellek sorozása január 1-én kezdődik. A besorozottakat azonnal behívják. 1896-os évfolyambeli alkalmatlanokat újra sorozzák.

Milyen lesz az entente válasza?

Budapest, dec. 20.

Bernből jelentik: A Neuer Züricher Zeitung berni levelezője beavatott forrásból közli, hogy az entente-nak a békejegyzékre adandó elutasító válasza olyan lesz, hogy megengedi a további diplomáciai tárgyalásokat.

Öt milliárd kár

Budapest, dec. 20.

Mint Bernből jelentik a francia kamarában Bedouce képviselő megállapította, hogy La Pallice kikötőben hat millió zsák zab csirázás folytán tönkrement, mert nem lehetett elszállítani. Ez 20 millió frank veszteséget jelent. A képviselő számítása szerint a közlekedési zavarok eddig öt milliárd kárt okoztak Franciaországban.

Péter Szalonikiben

Budapest, dec. 20.

Genéből jelentik: A Tempsnek jelentik Szalonikiből, hogy Péter szerb király a szkupstina elnökével oda érkezett. A szerb kereskedelmi és közmunkaügyi miniszterek Korfuból Szalonikin át Monasztirba utaztak.

Rossz az időjárás az angol fronton

Budapest, dec. 20.

Rotterdamból jelentik: Londonból jelentik: Az angol front legnagyobb részén havazott, de a hó csakhamar elolvadt, úgy hogy a terep rendkívül átnedvesedett, ami rendkívül megnehezíti a harci tevékenységet.

Színház.

Téli Színház.

Szerda: Cigányprimás. Bilet 72. sz. C)
Csütörtök: D. u.: Faust. (Második ifjúsági előadás rendkívül olcsó helyekkel. Előadó Csengeri János dr. egyetemi ny. r. tanár.)
Csütörtök: Este: Künn a bárány, benn a farkas. (Ujdonság először. Bilet 73. sz. A)
Péntek: Künn a bárány, benn a farkas. (2-odszor. Bilet 74. sz. B)
Szombat: D. u.: Lili. (Rendkívüli délutáni előadás félhellyárral.)
Szombat: Este: Világjáró. (Operette-ujdonság először. Bilet 75. sz. C)
Vasárnap: D. u.: Három a kis lány. (Esti rendes helyárral. Kezdeté 3 órakor, vége fél 6 órakor.)
Vasárnap: Este: Nincs előadás.

Hétfő: D. u.: Falurossza. (Félhelyár)
Hétfő: Este: Világjáró. (Operette-ujdonság másodszor. Bilet szűszünet XXXI. D)
Kedd: D. u.: Kis gróf. (Félhellyárral.)
Kedd: Este: Három a kis lány. (21-edszer. Bilet szűszünet XXXII. C)
Szerda: D. u.: Hamupipőke. (Gyermek-előadás félhellyárral.)
Szerda: Este: Ártatlan Zsuzsi. (49-edszer. Bilet 76. sz. D)

Carmen. Tegnap este Carmen, Bizet operája került színre, most rövidebb időközben másodszor és ez alkalommal is nagy érdeklődés mellett. A szereplők, de a karok is mindent megtettek, hogy jó előadásban legyen része a közönségnek. Tóth Sári a címszerepben elég temperamentummal játszott, Baranyai Jolán pedig (Micäela) ma is egyikét aratta legfényesebb diadalának. Farkas Sándor (Escamillo) és Papp László voltak még a siker hősei. A közönség sok tapssal és tetszéssel kísérte az előadást, melyet Bródy dr. dirigált kitűnően.

Világjáró. Igen élénk és általános a közönség érdeklődése a szombat esti operette-premiére iránt. A tavalyi bécsi évadnak legnagyobb sikerű ujdonsága, a „Világjáró“ (Weltenbummler) fog gondos előkészületek után s elsőrangú szereposztásban színrekerülni. A „Világjáró“ második előadása hétfőn, ünnep első estéjén lesz bilet szűszünetben.

A színház karácsonya. Gazdag és változatos műsora lesz a színháznak a karácsonyi ünnepeken. Hétfőn, ünnep első napján délután a „Falu rossza“-t adják, Szentgyörgyi Istvánnal Feledi Gáspár szerepében, este fél 8 órakor pedig bilet szűszünetben a „Világjáró“ című új operettének lesz a második előadása. Kedden délután a „Kis gróf“ című operette van kizárva félhellyárral, este pedig 21-ik előadása lesz a „Három a kis lány“-nak. Ezt az előadást bilet szűszünetben tartják meg. Szerdán — az ünnep harmadik napján — is két előadás lesz. Délután gyermek-előadásként a „Hamupipőke“ kerül színre félhellyárral, este pedig 49-ik előadása lesz az „Ártatlan Zsuzsi“-nak. Hogy minden torlódás elkerülhető legyen a pénztárak előtt, úgy intézkedett az igazgatóság, hogy az ünnepi előadásokra már most meg lehessen a jegyeket váltani.

Künn a bárány benn a farkas. Holnap este először s pénteken este másodszor adják Földes Imre pompás, nagysikerű új darabját, a „Künn a bárány benn a farkas“-t.

Lili — délután. Szombaton délután „Lili“ kerül színre félhellyárral.

Szibéria. A mozgófényképművészet teje és csúcspontja az, amit az amerikaiak a „Szibéria“-ban produkáltak. Ez a legtekintélyesebb s legcsodásabb film-ujdonság. A „Szibéria“ pénteken és szombaton a Szinkör-mozgóban s vasárnap délután az Egyetem-mozgóban fog színrekerülni.

A mandarin — a moziban. Az Egyetem-mozgóban pénteken, az Urániában pedig szombaton „A mandarin“ (Mister Wu, a sárga ember) fog színrekerülni.

Az üldözött vad. Fenevadak, vérengző vadállatok idegizgató s bámulatba ejtő hajszeját láthatjuk. „Az üldözött vad“-ban, amelyet az amerikai Selig-gyár készített. „Az üldözött vad“ szombaton fog az Egyetem-mozgóban s ünnep első napján az Urániában színrekerülni.

Veronika kettős élete. Grete Weixler játsza a főszerepét a „Veronika kettős élete“-ben, amely az Urániában két napig, csütörtökön és pénteken látható.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Magyary Mihály

Szinkör-mozgó.

Előadások	Előadások
hétköznapokon:	ünnep- és vásárnap
Első előadás 5 órakor	Első előadás 2 fél 6
Második „ fél 7	Második „ 4 „
Harmadik „ 8 „	Harmadik „ 6 fél „
Negyedik fél 10 „	Negyedik „ 7 „
	Ötödik „ 8 fél „
	Hatodik „ 10 „

Műsor:

Pénteken és szombaton

Szibéria

Helyárak:

Páholyülés 1 korona.
Földszinti ülés 70 fillér.
Alsó erkély 50 fillér.
Felső erkély 40 fillér.

Egyetem-mozgó.

Előadások kezdete:

Vasár- és ünnepnapokon:
2¹/₂, 4, 5¹/₂, 7, 7¹/₂, 10 órakor,

Műsor:

Csütörtökön

A hegyek ura

Rendes helyárak:

(Jegyadóval együtt)

Páholy ülés 1-20 korona
Zártszék 80 fillér
I. hely 60 fillér
II. hely 40 fillér
Ruhatár 6 fillér
Műsor 6 fillér

Uránia Színház

Műsor:

Csütörtökön és pénteken

Veronika kettős élete

Rendes helyárak (jegyadóval együtt)

Páholy 120 K Zártszék 80 fillér. I. hely 60 fillér. II. hely 40 fillér.